

Shevirah and Tikun of the Consciousness

Points to understand:

- Tohu v'Bohu
- Shevirat HaKelim
- Death of Seven Kings
- Tikun HaKelim – Mah chadash
- Chasidic psychologization
- Imagination, illusion, delusion
- Rectified Da'at, humility

* * *

(1) ספר בראשית פרק א
בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ: והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח
אלהים מרחפת על פני המים:

(2) מדרש רבה בראשית פרשה ג פסקה ז
ויהי ערב ויהי בקר: א"ר אבהו מלמד שהיה בורא עולמות ומחריבן עד שברא את אלו אמר דין
הניין לי יתהון לא הניין לי.

(3) ספר בראשית פרק לו
ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל:
וימלך באדום בלע בן בעור ושם עירו דנהבה:
וימת בלע וימלך תחתיו יובב בן זרח מבצרה:
וימת יובב וימלך תחתיו חשם מארץ התימני:
וימת חשם וימלך תחתיו הדר בן בדר המכה את מדן בשדה מואב ושם עירו עוית:
וימת הדר וימלך תחתיו שמלה ממשרקה:
וימת שמלה וימלך תחתיו שאול מרחבות הנגר:
וימת שאול וימלך תחתיו בעל חנן בן עכבור:
וימת בעל חנן בן עכבור וימלך תחתיו הדר ושם עירו פְּעו ושם אשתו מהיטבאל בת מטְרד
בת מי זֶהב:

(4) אבות דרבי נתן פרק עשרים
רבי חנניה סגן הכהנים אומר כל הנותן ד'ת על לבו מבטלין ממנו הרהורי חרב הרהורי רעב הרהורי
שטות הרהורי זנות הרהורי יצר הרע הרהורי אשת איש הרהורי דברים בטלים הרהורי עול בשר
ודם שכן כתוב בספר תלים על ידי דוד מלך ישראל שנא' (תהלים יט) פקודי ה' ישרים משמחי לב
מצות ה' ברה מאירת עינים. וכל שאינו נותן דברי תורה על לבו נותנין לו הרהורי חרב הרהורי
רעב הרהורי שטות הרהורי זנות הרהורי יצר הרע הרהורי אשת איש הרהורי דברים בטלים הרהורי
עול בשר ודם

...אתה הראת לדעת כי ידוד הוא האל-הים אין עוד מלבדו: מן השמים השמיך את קלו לִסְרֹךְ וְעַל הָאָרֶץ הָרָאךְ אֶת אֲשׁוֹ הַגְּדֹלָה וּדְבָרָיו שְׁמַעַתְּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: וְתַחַת כִּי אָהַב אֶת אֲבֹתֶיךָ וַיִּבְחַר בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו וַיּוֹצֵאךָ בְּפָנָיו בְּכַחוֹ הַגָּדֹל מִמִּצְרַיִם: לְהוֹרִישׁ גּוֹיִם גְּדֹלִים וְעֲצָמִים מִמֶּךָ מִפְּנֵיךְ לְהַבְיֵאךָ לְתֵת לְךָ אֶת אֶרֶץ נַחֲלָה כְּיוֹם הַזֶּה: וַיְדַעַתְּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבָבְךָ כִּי יְדוּד הוּא הָאֱלֹ-הִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲרַב וַיְדַעַתְּם כִּי יְדוּד הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וּבִקֶּר וַרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יְדוּד בְּשִׁמְעוֹ אֶת תְּלַנְתִּיכֶם עַל יְדוּד וְנַחְנוּ מָה כִּי תִלְוֹנוּ \{תְּלִינוּ\} עֲלִינוּ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתַת יְדוּד לְכֶם בְּעָרַב בְּשֵׁר לְאָכַל וְלָחֶם בַּבֶּקֶר לְשִׁבַּע בְּשִׁמְעַתְּ יְדוּד אֶת תְּלַנְתִּיכֶם אֲשֶׁר אֶתֶם מְלִינִם עָלָיו וְנַחְנוּ מָה לֹא עֲלִינוּ תְּלַנְתִּיכֶם כִּי עַל יְדוּד:

* * *

כלל הדמיונות וההרהורים שבאדם הם קבועים בשלושה שורשים דקנאה תאוה וכבוד שהם שורשי המדות רעות. ושורש השורשים הוא הגיאות כנודע דשורש הרע הוא מעולם התוהו ושבירת הכלים הבא על ידי מחשבת אנה אמלך כידוע ומזה נולד יצר רע דפירוש יצר מחשבה והרהור בלב דשם הוא התחלת הרע בלב כמו שאמרו (ברכות ס"א.) יושב על שני מפתחי הלב.¹ ולכן נזכר באבות דר' נתן שמונה מיני הרהורים כנזכר לעיל (אות ר"ד) כידוע דשבירת הכלים התחלתן מדעת והם שמונה [ומה שהם שבעה מלכים דנצח והוד תרי פלגי גופא וכן שם באבות דר' נתן יש שנים הדומים עיין שם]. כי רש"י פרשת תשא (שמות ל"א ג') פירש דעת היינו רוח הקודש והיינו שלא מצד חכמה רק מצד המדמה. אך במדמה שם גובר הדמיון כי הוא מקום התחברות המוח עם הלב וכפי התשוקות וחמדות שבלב כך הוא מדמה [וגורם גם כן קצת קלקול בחכמתו כנודע דגם אחוריים דאבא ואמא נפלו פירוש שאמיתות החכמה דגדלות ודאי שם אין הדמיון שליט רק האחוריים דהיינו ההעלם כי מצד הזה יש לו התחברות עם הדמיון]:

והתיקון לזה הוא ענוה על ידה נתקנים כל מחשבות של תוהו כי על ידי זה אינו רוצה לחשב רק מה שרוצה השם יתברך. וכידוע דעולם התיקון נבנה על ידי שם מ"ה החדש. פירוש מה כמו ונחנו מה מורה ענוה וכן משה רבינו ע"ה שהיה ענו מכל האדם הוא בסוד הדעת דקדושה שהוא תיקון כל הדמיונות כנזכר לעיל (אות ר"ד). ונעשה באמת מלך בישורון כי אחר התיקון נתרחבו כל הכלים כנודע. והיינו דהגיאות הוא שרוצה לקבל דבר שאין יכול ליכנס בכלי שלו שאינו כלי קיבול כל כך טובה ושפע ועל ידי זה נשבר חס ושלוה. ועל ידי השבירה מכיר שפלותו אחר שכבר טעם מן האור ונעלם ממנו על ידי זה בא לענוה גדולה ונולד שם מ"ה החדש המתקן הכלים ומרחיבן לקבל באמת כל כך:

וזהו (משלי ט"ז י"ח) לפני שבר גאון ולפני כבוד ענוה. ומאחר שסדר הבריאה כך היה הוא מסתמא סדר הכללי שיסד השם יתברך בעולמו לכל הנבראים בהתחלה כשמתחיל לכנוס בעבודת ה' שאז הוא על דרך ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל כנודע (מכילתא פרשת השירה פרשה ג), נכנס בו גיאות ועל ידי זה נכנס בו דמיונות של תוהו והבלים ונפסק מדביקתו הראוי לאט לאט. ואחר כך מתעורר ומכיר שפלותו וצועק הושיעה נא מעומקא ותבירו דליבא אז הוא זוכה לעולם התיקון ורואה עולם חדש:

¹ אמר רב יצר הרע דומה ליבוב ויושב בין שני מפתחי הלב שנאמר זבובי מות יביע שמן רוקח (קהלת י, א) (ברכות דף סא/א)